

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 411/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. P., P., zastúpeného advokátom Mgr. S. I., P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 10 CoE 42/2012-105 z 24. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2012 doručená sťažnosť Ing. J. P., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. S. I., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v

Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 CoE 42/2012-105 z 24. mája 2012 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že na základe návrhu sťažovateľa ako oprávneného a poverenia Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2 Er 2389/2008-11 zo 7. augusta 2008 začal súdny exekútor exekučné konanie proti povinnému Ing. L. K. o vymoženie istiny 56 429,66 € s príslušenstvom. Exekučným titulom v tomto konaní bol rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 155/2006-96 z 29. marca 2007, ktorým bolo povinnému uložené zaplatiť oprávnenému sumu 56 429,66 € (1 700 000 Sk) spolu so 6 % ročným úrokom z omeškania od 13. mája 2005 do zaplatenia.

Krajský súd rozsudkom č. k. 1 Co 112/2007-124 z 11. júna 2008 rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 155/2006-96 z 29. marca 2007 potvrdil a zároveň pripustil v tejto veci dovolanie v otázke plynutia premlčacej doby. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 3 Cdo 185/2009-195 z 30. novembra 2003 rozsudok krajského súdu č. k. 1 Co 112/07-124 z 11. júna 2008 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Krajský súd uznesením č. k. 1 Co 212/2009-231 z 26. apríla 2010 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 155/2006-96 z 29. marca 2007 okrem výroku o zamietnutí žaloby, v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Vec sa v zrušenej časti vedie na okresnom súde pod novou sp. zn. 25 C 118/2010.

Okresný súd uznesením č. k. 2 Er 2389/08-94 z 12. októbra 2011 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) v exekučnej veci sťažovateľa ako oprávneného a Mgr. L. K. ako povinného exekúciu zastavil a uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť súdному exekútorovi trovy konania v sume 42,85 € a povinnému zaplatiť trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní v sume 974,59 €.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, „... v ktorom poukázal na pokračovanie konania, len pod inou spisovou značkou, pričom nesúhlasil, že oprávnený Ing. J. P. zavinil zastavenie exekúcie, preto pokladal výrok o náhrade trov za neprimerane tvrdý a nesprávny, zjavne smerovaný v neprospech oprávneného. Nárok na exekučné

vymáhanie bol daný dôvodne a zrušenie rozsudku dovolacím súdom s následným pokračovaním konania o tom istom nároku medzi tými istými účastníkmi, iba v prečíslovanom konaní, predsa nemožno kvalifikovať ako zavinenie zastavenia exekúcie oprávneným.“.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza: „Čo je ale významné a rozhodné... je existencia námietky zaujatosti voči sudkyňi JUDr. D. B., ktorú... podal sťažovateľ do podateľne Krajského súdu v Prešove dňa 14. 11. 2011 (počas plynutia lehoty na podanie odvolania) k číslu prvostupňového konania, kde podrobne popísal dôvody ktoré sa jemu javia ako podstatné pre vyvodenie záveru, že menovaná sudkyňa, vzhľadom na jej predošlé rozhodnutia a odôvodnenia v neprospech sťažovateľa, môže byť voči jeho osobe zaujatá a tým nie je nestranná v rozhodovaní. Poukázal v poddaní že od r. 2000 vymáha od povinného 2.000.000,- Sk, poukázal na jeho vysoké finančné výdavky v súvislosti s konaním (viac ako 550.000,- Sk), zdôraznil špekulatívnosť konania povinného pri späťvzati žaloby č. k. 10 C 502/2000 a tiež na jej rozhodovanie v konaní o obnovu konania, ktorú žalobu táto sudkyňa zamietla, resp. vôbec nepripustila konanie o obnove.“

Sťažovateľ poukazuje na to, že „Odvolací súd sa... námietkou zaujatosti proti sudkyne nezaoberal, nerozhodol, čím neobvykle hrubo porušil ustanovenia §§ 14 až 16 O. s. p. a tým súčasne porušil aj ústavné práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie. Odvolací súd procesne závažným spôsobom pochybil, keď nerozhodol o tom, či napádaná sudkyňa JUDr. D. B. sa vylučuje z konania alebo nie je vylúčená. V Uznesení odvolacieho súdu nie je ani zmienka, že sa s podaním sťažovateľa zaoberal a rozhodol, teda, bolo potvrdené uznesenie súdu v ktorom rozhodovala sudkyňa voči ktorej sťažovateľ namietal zaujatosť, čo je nezodpovedný, neprípustný, ignoračný prístup súdu a závažné pochybenie tohto súdu.

Odvolací súd, okrem citovania textov odôvodnenia prvostupňového súdu nezohľadnil namietané skutočnosti v odvolaní sťažovateľa, a bez toho aby rozhodol o zaujatosti alebo nezaujatosti sudkyne voči ktorej bola vznesená námietka, potvrdil prvostupňové rozhodnutie a priznal povinnému aj náhradu trov odvolacieho konania.“.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Krajský súd v Prešove Uznesením č. k. 10 CoE/42/2012-105 zo dňa 24. 5. 2012 v spojení s Uznesením Okresného súdu v Prešove č. k. 2Er/2389/08-94 zo dňa 12. 10. 2011 porušil základné právo Ing. J. P. na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu garantovanú Ústavou SR Čl. 46 ods. 1.

Zrušuje Uznesenie Krajského súdu Prešov č. k. 10CoE/42/2012-105 zo dňa 27. mája 2012.

Zrušuje Uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 2Er/2389/08-94 zo dňa 12. októbra 2011.

Priznáva právnenému zástupcovi sťažovateľa náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom SR stanovené vyhláškou MS SR č. 655/2004 z. z. v znení neskorších zmien, § 11 ods. 2 v spojení s § 14 ods. 1, písm. a, b, za 2 úkony (1. prevzatie a príprava zastúpenia 2. písomné podanie Ústavnej sťažnosti) vo výške 1/6-iny zo základu na výpočet 56.429,66 € (1 úkon činí 9.405 € + rež. paušál 7,63 €) spolu náhrada trov právneho zastúpenia sťažovateľa 18.825,00 €, ktoré je povinný zaplatiť Krajský alebo Okresný súd v Prešove, alebo povinný, na účet... do 3 dní od doručenia nálezu Ústavného súdu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu.

Podľa sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením porušil ním označené základné a iné práva, pretože *„nezohľadnil namietané skutočnosti v odvolaní sťažovateľa a bez toho aby rozhodol o zaujatosti alebo nezaujatosti sudkyne voči ktorej bola vznesená námietka, potvrdil prvostupňové rozhodnutie...“*.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa zaoberal jej opodstatnenosťou v naznačenom smere, predovšetkým skúmajúc možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi namietaným rozsudkom a základným právom upraveným v čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorých sťažovateľ v sťažnosti namietal.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak

o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je preto daná len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 111/09).

Okresný súd v relevantnej časti uznesenia uvádza: „Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12C 155/2006 exekučný súd zistil, že Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 11.06.2008, č. k. 1Co 112/2007-124 rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 29. 03. 2007, č. k. 12C 155/2006-96 potvrdil a zároveň pripustil v tejto veci dovolanie v otázke plynutie premlčacej doby. Podaním, ktoré bolo súdu doručené dňa 21. 08. 2008 povinný podal proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 11. 06. 2008, č. k. 1Co 112/07-124 dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 30. 11. 2009, č. k. 3Cdo 185/2009-195 rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11. 06. 2008, č. k. 1Co 112/07-124 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 26. 04. 2010, č. k. 1Co 212/2009-231 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vec sa v zrušenej časti vedie na tunajšom súde pod novou spisovou značkou 25C 118/2010.

Podľa § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku, súd exekúciu zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd postupoval v zmysle citovaného ustanovenia zákona a exekúciu zastavil.

O trovách exekúcie súd rozhodol v zmysle § 200 ods. 1 a § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Za zavinenie zastavenia exekúcie súd považuje neúspešnosť oprávneného v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12C 155/2006.“

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom uviedol:

«Prvostupňový súd posúdil vec právne nesprávne a striktne použil § 57 ods. 1 písm. b) Ex. por. na daný prípad, čo v skutočnosti odporuje genéze predošlých zrušujúcich uznesení, odporuje súčasnému stavu, keď o tom istom nároku, medzi tými istými účastníkmi sa rozhoduje, len v konaní ktoré je skutkovo a právne totožné, je pridelená iná spisová značka, ktorá ale ani pridelená nemusela byť...

Nemožno predsa na základe zmeny spisovej značky automaticky vyvodiť záver že došlo k zrušeniu rozhodnutiu ktoré je podkladom na exekúciu, takáto úvaha a z nej vyvodené rozhodnutie o zastavení exekúcie, navyiac, s priznaním náhrady trov povinnému predsa pokračujúco finančne poškodzuje žalobcu, a podľa jeho názoru, priznanie náhrady trov právneho zastúpenia 974,59 € aj odporuje dobrým mravom... došlo iba k zrušeniu pôvodnej spisovej značky toho istého konania o tej istej veci a zrušená značka bola nahradená novou spisovou značkou, teda na zastavenie exekúcie ani dôvod neexistuje a priznanie náhrady trov je nezákonné. Nezákonné preto, nakoľko rozhodnutie sa opiera o použitie § 203 ods. 1 Ex. por. ale oprávnený Ing. P. predsa nespôsobil žiadnym svojím konaním, úkonom alebo inou skutočnosťou zastavenie exekúcie. Neexistuje na strane oprávneného subjektívne ani minimálna miera jeho procesného zavinenia, ktorou by on mal prispieť aspoň sčasti k zastaveniu exekúcie, ak zastavená bude.

Odvolačí súd by sa mal vysporiadať s otázkou, či existujú dôvody na zastavenie exekúcie s prihliadnutím na uvedené zámeny spisových značiek, a ak sa predsa stotožní

s názorom že exekúcia by mala byť zastavená, tak rozhodne nemožno priznať náhradu trov právnenému zástupcovi povinného, takýto „nárok“ nemá oporu v zákone ktorým je zákon č. 233/1995 z. z. v znení neskorších zmien a doplnení (zákon osudných exekútoroch a exekučnej činnosti).»

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa uvádzanej v odvolaní, že k zrušeniu rozsudku okresného súdu, ktorý bol exekučným titulom, nedošlo, a preto exekúcia nemala byť zastavená, ústavný súd poukazuje na nasledovnú časť uznesenia krajského súdu:

«V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že povinný ako účastník exekučného konania podal v priebehu exekučného konania súdu prvého stupňa návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu, že exekučný titul (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/155/2006) bol v celom rozsahu zrušený a nemôže byť preto na jeho základe vykonávaná exekúcia.

Podľa § 57 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku, súd exekúciu zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným.

Súd rozhoduje o zastavení exekúcie z úradnej povinnosti alebo na návrh účastníka alebo exekútora. Ak zastavenie exekúcie navrhne účastník konania, súd má povinnosť o tomto návrhu rozhodnúť. Potrebne je uviesť aj to, že aplikácia ustanovenia § 57 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku prichádza do úvahy bez ohľadu na to, v ktorom štádiu exekučného konania došlo k zániku práva priznaného exekučným titulom. Významné je iba to, či sa tak stalo po vydaní exekučného titulu. Zánik práva priznaného exekučným titulom je vždy dôvodom na zastavenie exekúcie alebo na upustenie od vykonanie exekúcie (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku).

V prejednávanej veci sa exekučné konanie začalo dňa 5. 8. 2008 na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/155/2006-96 zo dňa 29. 3. 2007. Dňa 7. 8. 2008 bol súdny exekútor JUDr. Richard Gibarti poverený vykonaním exekúcie na základe vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu v Prešove číslo konania 12C/155/2006 zo dňa 29. 3. 2007. Toto rozhodnutie bolo následne, po tom, čo ho povinný napadol mimoriadnym dovolaním,

zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 11. 6. 2007 pod sp. zn. ICo/112/2007 a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Správne preto rozhodol prvostupňový súd, keď exekúciu zastavil, pretože rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie (12C/155/2006 zo dňa 29. 3. 2007) bolo po začatí exekúcie zrušené. Je možné súhlasiť s oprávneným, že konanie vo veci pokračuje, avšak nemožno sa stotožniť s jeho názorom, že je možné v exekúcii pokračovať na podklade titulu, ktorý bol v následnom (hoci aj v mimoriadnom konaní) konaní zrušený. V zmysle § 41 Exekučného poriadku je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok. Rozsudok Okresného súdu sp. zn. 12C/155/2006 zo dňa 29. 3. 2007 zrušením (po napadnutí mimoriadnym opravným prostriedkom) stratil právoplatnosť aj vykonateľnosť a tak prestal byť spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie.

Odvolačí súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania priznaných súdnemu exekútorovi a vo výroku o náhrade trov právneho zastúpenia povinnému.

Podľa § 197 Exekučného poriadku (v ďalšom texte už len „EP“) náklady za výkon exekučnej činnosti uhrádza povinný. Výnimku zo zásady zakotvenej v ustanovení § 197 EP je ustanovenie § 203 ods. 1 EP, ktoré sa týka úhrady trov exekúcie oprávneným.

V prejednávanom prípade je nesporné, že podkladom na uskutočnenie exekúcie bol rozsudok Okresného súdu sp. zn. 12C/155/2006 zo dňa 29. 3. 2007. Jeho zrušením došlo k strate spôsobilosti byť podkladom pre exekúciu a preto aj bola exekúcia v zmysle § 57 ods. 1 písm. b/ zastavená. Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Keďže exekučný titul stratil spôsobilosť byť podkladom pre výkon exekúcie, v dôsledku čoho musela byť exekúcia zastavená, správne postupoval súd prvého stupňa, keď oprávneného zaviazal zaplatiť súdnemu exekútorovi účelne vynaložené trovy exekúcie.»

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa uvádzanej v odvolaní, že nárok na náhradu trov právneho zastúpenia povinnému nemá oporu v Exekučnom poriadku, krajský súd v relevantnej časti uznesenia uvádza: „Vo vzťahu k uplatneným trovám právneho zastúpenia, ktorých náhrady sa domáha povinný, je potrebné uviesť, že zákon č. 233/1995

Z. z. Exekučný poriadok vo svojich ustanoveniach neupravuje náhradu iných trov ako trov exekúcie (napr. trov právneho zastúpenia) vzniklých účastníkom konania v priebehu exekučného konania. Potom v takomto prípade t. j. ak niektorá otázka nie je upravená Exekučným poriadkom ako zákonom lex specialis... je potrebné postupovať v zmysle § 254 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), podľa ktorého na exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak.

Preto správne pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia postupoval súd prvého stupňa tak, ako to upravuje ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. V exekučnom konaní oprávnený nebol úspešný. Preto má povinný, ako úspešný účastník konania, právo na náhradu trov – trov právneho zastúpenia. Odvolací súd má za to, že výrok napadnutého uznesenia, ktorým bola oprávnenému uložená povinnosť zaplatiť povinnému trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 974,59 eur, je vecne správny a zákonný.“

Jednou z neoddeliteľných súčastí princípu právnej istoty v demokratickom a právnom štáte je aj garancia, že ak sa fyzická osoba alebo právnická osoba využijúc svoje základné právo na súdnu ochranu obráti so svojím návrhom na nezávislý a nestranný súd, má právo, aby súd o jej návrhu rozhodol a svoj právny názor vyjadril vo forme zákonného rozhodnutia. Na túto skutočnosť pamätá aj generálna právna norma civilného procesu [Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)] v ustanovení § 157 ods. 2, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže

meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť s prihliadnutím na okolnosti každej veci.

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993).

Po preštudovaní rozsudkov okresného súdu a krajského súdu a odvolania sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa, že k porušeniu ním označených práv došlo tým, že krajský súd nezohľadnil namietané skutočnosti v odvolaní sťažovateľa, dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd v namietanom uznesení zaujal svoj názor k oboj podstatným námietkam, ktoré boli dôvodom odvolania podaného sťažovateľom, poukázal na to, akými zákonnými ustanoveniami sa riadil a aké skutkové zistenia a úvahy ho viedli k vyslovenému právnemu názoru.

Krajský súd sa s týmito námietkami zaoberal a ústavný súd sa s vysloveným názorom krajského súdu vo vzťahu k oboj námietkam plne stotožňuje.

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol v sťažnosti, ústavný súd nezistil taký výklad a aplikáciu ustanovení Exekučného poriadku a Občianskeho súdneho poriadku, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s uvedenými článkami ústavy a dohovoru.

Citované rozhodnutie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu

stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením uznesenia krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 112/05).

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa, že krajský súd porušil jeho základné a iné právo tým, že neprihliadal na námietku zaujatosti, ktorú uplatnil proti zákonnej sudkyňi JUDr. D. B., ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Podľa § 14 ods. 3 OSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v rozhodovaní v iných veciach.

Podľa § 15a ods. 1 OSP účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Podľa § 15a ods. 5 OSP ak sa námietka zaujatosti týka len okolností ustanovených v § 14 ods. 3, súd na námietku zaujatosti neprihliada, v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Sťažovateľ doručil 14. novembra 2011 krajskému súdu námietku zaujatosti proti sudkyňi okresného súdu JUDr. D. B., ktorá je zákonnou sudkyňou v jeho exekučnej veci. Námietku zaujatosti odôvodnil takto:

«1. V odôvodnení svojho rozhodnutia sudkyňa akosi „zabudla“ uviesť fakt, že 07. 12. 2010 OS Prešov rozhodol vo veci 25C 118/2010 opäť v prospech oprávneného a momentálne túto vec rieši odvolací súd. To vôbec nesvedčí o tom, že by oprávnený nebol neúspešný v konaní, naopak ak je nejaká spravodlivosť, tak konečne po 11-tich rokoch snaženia oprávneného dôjde k potvrdeniu rozhodnutia OS Prešov vo veci 25C 118/2010 a vzhľadom na to, že povinný nemá peniaze na ich vrátenie, tak dôjde opäť k pokračovaniu exekúcie. Pokiaľ existuje na súdoch jeden meter na oboch účastníkov konania, tak ak v prípade podania dovolania povinným (vtedy súdy konštatovali, že je veľká šanca povinného na úspech v dovolaní – ako to len mohli dopredu vedieť?) súdy prerušili exekúciu, tak teraz vzhľadom na vývoj konania 25C 118/2010 by súdy mali počkať na jeho výsledok a až tak rozhodovať o zastavení predmetnej exekúcie. V opačnom prípade to vyzerá tak, že súdy pracujú tak, aby maximálne naplnili vrecká exekútorov a právnych zástupcov a že to znáša účastník konania, ktorý už aj tak doteraz zaplatil dosť na rôznych súdnych poplatkoch, tak to ich vôbec nezaujíma. Zrejme pojem neprimeraná tvrdosť zákona existuje iba v rovine teórie resp. potrieb niektorých vyvolených (napr. veľkodušné oslobodenie povinného od súdnych poplatkov)

2. Sudkyňa pri rozhodovaní o trovách exekúcie akosi pozabudla na to, že oprávnený sa pokúša súdnou cestou dostať späť od povinného svoje peniaze (2 mil. Sk resp. 1,7 mil. Sk) už od roku 2000, čo ho doteraz stálo nemalé finančné prostriedky (vyše 550 tis. Sk!), pričom povinný mu doteraz nič nevrátil! Asi sa dotknutej sudkyňi zdajú výlohy oprávneného „nízke“ a preto sa rozhodla „priložiť“ mu k nim ešte ďalších cca 30 tis. Sk! Myslíme si, že z morálneho hľadiska vzhľadom na fakt, že súd môže priznať trovy ale nemusí, je takýto postup sudkyne nepochopiteľný, neobvyklý a v každom prípade veľmi ústretový voči právnenému zástupcovi povinného. Vzhľadom na to, že povinný už dávno minul peniaze oprávneného, jedinou zábezpekou na ich vrátenie je dom vo vlastníctve povinného. Sudkyňa si v tej súvislosti zrejme neuvedomila, resp. nechcela uvedomiť fakt, že pri súčasne platnej legislatíve neostalo oprávnenému nič iné ako začať s exekúciou hneď ako sa dalo, ak nechcel riskovať, že oprávnený po zamýšľanom predaji svojej nehnuteľnosti (do právoplatného rozhodnutia vo v veci 12C 155/2006 to mal blokované predbežným opatrením) sa stane úplne nemajetný! Sme presvedčení o tom, že ak by oprávnený tak neurobil a povinný by hneď po odblokovaní od predbežného opatrenia uskutočnil svoj

zámer t. j. predal by nehnuteľnosť vo svojom vlastníctve, tak po prípadných námietkach na vymožitelnosť súdom priznaného práva zo strany oprávneného by mu súdy povedali, že si mal ináč zabezpečiť vymoženie svojej pohľadávky – napr. včasným začatím exekučného konania, ktoré by povinnému zabránilo predat' svoju nehnuteľnosť!

3. A ak by sa zdalo, že pri rozhodovaní o uznesení pod hore uvedenou značkou dotknutá sudkyňa nevedela resp. nemusela vedieť o vyššie uvedených faktoch, nie je to pravda. Tá istá sudkyňa totiž rozhodovala konanie – návrh na obnovu konania 7C84/00 vedeného medzi tými istými účastníkmi prakticky o tej istej veci – vrátenie 2. mil. Sk. A už vtedy sa podľa nášho názoru prejavila zaujatosť tejto sudkyne. Spomínaný návrh na obnovu konania bol podaný dňa 04. 11. 2004 a povinný ešte predtým t. j. dňa 12. 10. 2004 stiahol svoje podanie o nahradenie vôle 10C502/00. To jasne dokazuje, že právna situácia pri rozhodovaní o obnove konania 7C84/00 bola úplne iná, ako pri samotnom rozhodovaní v konaní 7C84/00. Pokiaľ pri rozhodovaní vo veci 7C84/00 súd vzhľadom na existenciu podania o nahradenie vôle (malo sa začať až po skončení veci 7C84/00) mohol vyhovieť žalobe (vrátenie požadovanej sumy 2 mil. Sk) alebo ju zamietnuť, pri rozhodovaní o obnove konania už vzhľadom na stiahnutie podania o nahradení vôle mal sa súd definitívne vysporiadať s vrátením zálohy, pretože práve tá bola predmetom sporu! Podľa nášho názoru vzhľadom na to, že oprávnený už nechcel odkúpiť od povinného jeho nehnuteľnosť a povinný už po stiahnutí svojho podania nemohol za pomoci súdu (nahradenie vôle) dosiahnuť odkúpenie nehnuteľnosti oprávneným, súd veľmi pochybil, ak namiesto toho aby sa vzhľadom na neuskutočnenie kúpy nehnuteľnosti definitívne vysporiadal s vrátením poskytnutej zálohy 2 mil. Sk, zamietol náš návrh na obnovu konania, čím vlastne bez zákonného dôvodu odobril zinkasovanú zálohu v prospech povinného! Dá sa to dosiahnuť inak, ako bez stranenia rozhodujúceho sudcu v prospech jedného z účastníkov konania resp. bez zaujatosti voči druhému účastníkovi konania?

4. Nevieme, či dotknutá sudkyňa má jasnovidecké schopnosti alebo má také dobré informácie z odvolacieho súdu, že si v zdôvodnení predmetného uznesenia dovolila napísať: „Za zavinenie zastavenia exekúcie súd považuje neúspešnosť oprávneného v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12C155/2006“ . Pričom ako sama na inom mieste uvádza vec sa teraz vedie na tunajšom súde pod novou značkou 25C 118/2010, avšak v tej veci zatiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté! Takže vyššie uvedené tvrdenie sudkyne

o neúspešnosti oprávneného je jednoznačne nepravdou, pretože konanie 12C155/2006 nebolo doteraz ukončené.»

Ako je zrejmé z námietky zaujatosti, zaujatosť sudkyne vidí sťažovateľ výlučne v okolnostiach, ktoré spočívajú tak v postupe sudkyne v konaní o prerokúvanej veci, ako aj v rozhodovaní v iných veciach.

Krajský súd preto postupoval v súlade s § 15a ods. 5 OSP a na námietku zaujatosti neprihliadal. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že keď krajský súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu bez toho, aby sa námietkou zaujatosti uplatnenou sťažovateľom zaoberal, neporušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2012